

Sygn. akt VII C 54/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. Wydział VII Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Sebastian Przymuszała

Protokolant prot. sąd. M. K.

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa

F. R.

przeciwko

Skarbowi Państwa – Wojskowemu Zarządowi Infrastruktury w Poznaniu

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15.000,00 zł (piętnaście tysięcy złotych zero groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 marca 2006r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie – objętym cofnięciem powództwa – umarza postępowanie;
3. kosztami procesu obciąża pozwanego w całości pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się niniejszego orzeczenia.

/-/ SSR Sebastian Przymuszała

Sygn. akt VII C 54/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 lutego 2016 r. powód F. R., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Wojskowego Zarządu Infrastruktury w Poznaniu kwoty 35.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 15.000 zł od dnia 1 marca 2006 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 20.000 zł od dnia 1 marca 2016 r. do dnia zapłaty – tytułem odszkodowania w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości przy ul. (...) w P. i związanym z tym spadkiem jej wartości rynkowej. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że należąca do niego nieruchomość, objęta została strefą B obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P. – K. w P. rozporządzeniem Wojewody (...) z dnia 17 grudnia 2003 r. nr 82/03. Natomiast rozporządzeniem Wojewody (...) z dnia 31 grudnia 2007 r. nr 40/07 nieruchomość powoda zakwalifikowana została do obszaru ograniczonego użytkowania (dalej: (...)) w strefie II. W ocenie powoda wprowadzenie (...) spowodowało spadek należącej do niego nieruchomości, w skutek ograniczenia w zakresie korzystania z nieruchomości wprowadzonych powyższymi rozporządzeniami Wojewody (...).

Roszczenie odsetkowe powód oparł o treść art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 2 k.c. Wskazał, że jego żona, niegdyś współwłaścicielka nieruchomości wniosła do Sądu o zawiązanie pozwanego do próby ugodowej, w zakresie kwoty 15.000 zł, a Sąd Rejonowy w Poznaniu na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2006 r. stwierdził, że do ugody nie doszło. Nadto wskazał, że w dniu 26 lutego 2016 r. ponownie wezwał pozwanego do zapłaty całej dochodzonej kwoty, jednakże pozwany na wezwanie nie zareagował.

Wysokość dochodzonego roszczenia powód uzasadnił faktem zasądzenia podobnej kwoty, w sprawie rozstrzygniętej wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie XV Ca 1421/13, dotyczącej nieruchomości sąsiedniej, tj. położonej przy ul. (...) w P..

Pismem z dnia 22 marca 2016 r., tj. przed doręczeniem odpisu pozwu pozwanemu powód cofnął pozew w zakresie kwoty 20.000 zł wraz z odsetkami za opóźnienie.

W piśmie z dnia 20.01.2016r. – stanowiącym odpowiedź na pozew, pozwany Skarb Państwa – Szef Wojskowego Zarządu Infrastruktury w Poznaniu, reprezentowany przez adwokata wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował dochodzone roszczenie co do zasady jak i wysokości. Wskazał, że powód zobligowany był przedstawić roszczenie pozwanemu, co nie miało miejsca. Podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia.

Pozwany wskazał, że odszkodowanie jest należne za konkretną szkodę a nie za samo położenie nieruchomości na terenie (...). Jego zdaniem jeżeli powód doznał szkody w związku z funkcjonowaniem lotniska, to powstała ona przed utworzeniem (...). Tym samym powód nie wykazał istnienia szkody oraz związku przyczynowego między szkodą a wprowadzeniem (...). Pozwany zaprzeczył twierdzeniu, aby korzystanie z nieruchomości powoda w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem było niemożliwe lub utrudnione. Ponadto pozwany podniósł także zarzut, że powołane przez powoda rozporządzenia Wojewody (...) nr 82/03 z dnia 17 grudnia 2003 r. w sprawie utworzenia stref ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P. - K. w P. oraz zmieniające je rozporządzenie Wojewody (...) nr i 40/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. nie obowiązują. U podstaw tego zarzutu pozwany stawiał okoliczność, że zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisu art. 135 ust. 2. ustawy prawo ochrony środowiska obszar ograniczonego użytkowania tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały, a nie wojewoda. Pozwany powołał się również na orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Pismem z dnia 18 maja 2016 r. powód podtrzymał żądanie pozwu z uwzględnieniem częściowego żądania i zaprzeczył twierdzeniom zawartym przez pozwanego w odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił co następuje:

F. R. oraz jego żonie M. R. przysługiwało prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), które w dniu 18 listopada 1998 r. zostało przekształcone w prawo własności. Prawo to przysługiwało małżeństwu R. na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej. Dla przedmiotowej nieruchomości Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość powodów została zabudowana jednorodzinny budynek mieszkalny w zabudowie bliźniaczej.

Okoliczności bezsporne, decyzja Dyrektora Zarządu Geodezji i Katastru Miejskiego (...) w P. z dnia 18 listopada 1998 r. (k. 11 – 12) wydruk księgi wieczystej nr (...) (k. 13 – 24), zeznania świadka Z. R. (k. 75), opinia biegłego sądowego B. W. (k. 99 – 138).

W dniu 17 grudnia 2003 r. na podstawie art. 135 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r., Nr 129, poz. 902 ze zm.) Wojewoda (...) wydał rozporządzenie nr 82/03 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P. – K. w P. (Dz. Urz. – Województwa (...) Nr 200, poz. 3873 – dalej jako rozporządzenie). Rozporządzenie to zaczęło obowiązywać z dniem 1 stycznia 2004 r. Rozporządzenie

to ustanowiło obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska. Obszar ten składał się z 5 stref oznaczonymi literami A – E, które wyodrębniono zważywszy na poziom hałasu.

Nieruchomość małżonków R. znalazły się w strefie (...), zajmującej obszar, którego granice wyznaczała granica strefy A i linia, na której długotrwały poziom hałasu w porze dziennej jest równy 55 dB.

Okoliczności bezsporne, opinia biegłego sądowego B. W. (k. 99 – 138)

Nieruchomość należąca do M. i F. R. jako tereny zabudowy jednorodzinnej - niskiej objęta została Miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta P., zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej P. nr X/58/II/94 z dnia 6 grudnia 1994 r. (Dz. Urz. Woj. P. z 1994 r. nr 22, poz. 246), który obowiązywał do dnia 31 grudnia 2003 r. Pomimo nieuchwalenia nowego planu zagospodarowania przestrzennego nieruchomość ta nadal położona jest na terenie zabudowy jednorodzinnej – niskiej.

Okoliczności bezsporne, pismo Urzędu Miasta P. Wydział Urbanistyki i Architektury z dnia 27 czerwca 2016 r. (k. 88), opinia biegłego sądowego B. W. (k. 99 – 138).

W dniu 30 grudnia 2005 r. M. R. wniosła do Sądu Rejonowego w Poznaniu o zawiązanie umowy, w zakresie zapłaty kwoty 15.000 zł odszkodowania związanego z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości przy ul. (...) w P.. W protokole posiedzenia z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie III Co 21/06 Przewodniczący posiedzenia stwierdził, że do zawarcia umowy nie doszło.

Okoliczności bezsporne, wniosek o zawiązanie do próby ugodowej (k. 25 – 28), fotokopia protokołu z dnia 28 lutego 2006 r. Sądu Rejonowego w Poznaniu w sprawie III Co 21/06 (k. 29), akta sprawy III Co 21/06 Sądu Rejonowego w Poznaniu.

Rozporządzeniem Wojewody (...) z dnia 31 grudnia 2007r. nr 40/07 zmieniono wcześniejsze rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – K. w P. (publ. Dz. Urz. Województwa (...) z 2008 r. Nr 1 z dnia 22 stycznia 2008r.). i weszło w życie w dniu 22 lutego 2008 r. W oparciu o dokonaną nowelizację zmieniono granice obszaru ograniczonego użytkowania, podział na strefy, dopuszczalne poziomy hałasu w strefach oraz sposób korzystania z poszczególnych terenów i wymagania techniczne dotyczące budynków. Obszar stanowi teren ograniczony linią, na której długotrwały poziom hałasu od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych jest równy 55 dB w porze dziennej (LAeq D) i 45 dB w porze nocnej (LAeq N). Rozporządzenie zmieniające utworzyło obszar ograniczonego użytkowania podzielony na 3 strefy: I, II, III w zależności od odległości od lotniska K. i w zależności od poziomu hałasu.

Nieruchomość małżeństwa R. znalazła się w II strefie obszaru ograniczonego użytkowania.

Okoliczność bezsporna, opinia biegłego sądowego B. W. (k. 99 – 138).

W dniu 28 stycznia 2016 r. M. R. zmarła a spadek po niej nabył powód F. R..

Okoliczności bezsporne, akt poświadczenia dziedziczenia z dnia 24 lutego 2016 r. repertorium A nr 1046/2016 sporządzony przez Notariusza W. R. (k. 30 – 31).

(...) dla lotniska P. – K. wprowadzona została pod kątem wykorzystania na lotnisku samolotów F – 16, które są sprowadzane sukcesywnie od listopada 2006 r., jednakże możliwość ich użytkowania powstała z chwilą uprawomocnienia się rozporządzenia Wojewody (...). Wobec ustanowienia (...) dopuszczono możliwość przekroczenia dopuszczalnych poziomów emisji hałasu, co miało wpływ na obniżenie wartości nieruchomości zlokalizowanych w (...), w tym nieruchomości powoda.

Wartość nieruchomości powoda uległa zmniejszeniu na skutek ograniczeń w zakresie korzystania z nieruchomości wprowadzonych rozporządzeniami Wojewody (...) według poziomu cen na 1 stycznia 2004 r. o kwotę 16.717 zł.

Natomiast spadek tej wartości na dzień 13 września 2016 r. wyniósł 37.179 zł. Wprowadzenie (...) wpłynęło na pogorszenie klimatu akustycznego.

Opinia biegłego sądowego B. W. (k. 99 – 138), pisemna opinia częściowa biegłego B. W. (k. 172), ustna opinia uzupełniająca biegłego B. W. (k. 173 – 175).

W dniu 26 lutego 2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 35.000 zł. W odpowiedzi na wezwanie pozwany uznając żądanie za bezzasadne odmówił spełnienia świadczenia.

Okoliczności bezsporne, pismo powoda z dnia 25 lutego 2016 r. (k. 32), pismo pozwanego z dnia 4 marca 2016 r. (k. 42).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów, w szczególności dokumentów, w tym zawartych w aktach sprawy I C 739/08 Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, w aktach sprawy III Co 21/06 Sądu Rejonowego w Poznaniu, opinii biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości B. W., wraz z częściową opinią pisemną oraz ustną opinią uzupełniająca a także na podstawie zeznań świadka Z. R..

Sąd Rejonowy w całości uwzględnił opinię biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości B. W. jako sporządzoną przez kompetentną i uprawnioną ku temu osobę posiadającą należytą wiedzę specjalistyczną, stanowiła ona miarodajne źródło dowodowe, w oparciu o które Sąd poczynił ustalenia faktyczne sprawy. Biegły w sposób wyczerpujący i dokładny wskazał w treści swej opinii sposób przeprowadzenia ustaleń i badań, jak również podstawy na których się oparł, wreszcie odniósł się do wszystkich wątpliwości i zarzutów sformułowanych przez pozwanego. Opinia biegłego okazała się zatem rzetelna i szczegółowa, a Sąd nie miał zastrzeżeń do jej końcowych wniosków. Wprawdzie pozwany kwestionował przedmiotową opinię, jednakże biegły wyczerpująco ustosunkował się do zarzutów pozwanego, co miało miejsce w ustnej opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie w dniu 11 stycznia 2017 r. Przede wszystkim pozwany kwestionował to, że biegły nie uwzględnił faktu, że sporne lotnisko nie rozpoczęło swojej działalności w 2004r., lecz funkcjonowało już wiele lat wcześniej. Tymczasem biegły B. W. w pełni te okoliczności uwzględnił, zaś opiniując na rozprawie wprost podał, że „przed wprowadzeniem stref w otoczeniu lotniska K. obserwowano się niższy poziom cen nieruchomości w porównaniu do innych części miasta, jednak wprowadzenie stref z wejściem życia od 1 stycznia 2004 przy jednoczesnym nagłośnieniu medialnym spowodowało gwałtowny, kolejny spadek cen tych nieruchomości”, zaś wyniki jego opinii pisemnej dotyczą właśnie spadku wartości nieruchomości opisywanej właśnie w tym drugim przypadku (k. 173). Pozwany nadto podważał czynniki uznane przez biegłego za wpływające na obniżenie wartości nieruchomości powoda, poziom ustalonej wartości stanowiącej próg odniesienia granicy poziomu hałasu, zasadność powołania się na wyniki opracowań dotyczących wartości nieruchomości w sąsiedztwie europejskich lotnisk cywilnych, prawdziwość twierdzeń o wyższej emisji hałasu samolotów F – 16 od MIG – 21 i niedostateczne wyjaśnienie wpływu ustanowienia (...) na wartość nieruchomości, lecz polemiki tej nie poparł szerszą argumentacją. Biegły tymczasem wykazał w opinii, iż sięgał w tym zakresie do źródeł fachowych i przedstawił szeroką argumentację popartą wiedzą fachową, nadto przedstawił na rozprawie w dniu 11.01.2017r. źródła na których się oparł w zakresie porównania danych dotyczących samolotów MG 21 i F 16. Biegły wyjaśnił, czynniki wpływające na obniżenie wartości nieruchomości, wyjaśnił zastosowaną metodę badawczą, wytłumaczył poziom wpływu nadmiernej emisji hałasu na wartość nieruchomości oraz wpływ utworzenia (...) na wartość nieruchomości. Z uwagi więc na to, że opinia biegłego była kategorię kategoryczna i przekonująca, okoliczności, na które została sporządzona należało uznać za wyjaśnione, a tym samym nie powstał obowiązek dopuszczania dowodu z dalszych opinii biegłych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 r., II CR 638/74, OSP 1975/5/108).

Sąd Rejonowy w całości uwzględnił złożone do akt dokumenty. Dokumenty złożone przez powoda w zakresie ich autentyczności zakwestionował pozwany. Powód jednakże przedłożył oryginały dokumentów, bądź kserokopie poświadczane z zgodność z oryginałem, przez adwokata będącego pełnomocnikiem w sprawie oraz wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentów urzędowych znajdujących się w aktach sprawy sądowej. Wobec powyższego uznać należało, że dokumenty te odpowiadają oryginałom w zakresie tego co zostało na nich naniesione. Sąd w całości uwzględnił także zeznania świadka Z. R., który zrelacjonował swoją wiedzę o niedogodnościach wynikających z

sąsiedztwa nieruchomości powoda z lotniskiem P. – K.. Świadek wiedzę swą czerpał ze swoich doświadczeń, albowiem zamieszkuje nieruchomość oddaloną od nieruchomości powoda ok. 80 m.

Sąd przeprowadził także dowód z akt postępowania III Co 21/06 Sądu Rejonowego w Poznaniu oraz z akt postępowania I C 739/08 Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 627 ze zm. – dalej: poś), jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, wykupienia nieruchomości lub jej części, a także odszkodowania za poniesioną szkodę może żądać właściciel nieruchomości.

Powód F. R. jest właścicielem nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Powodowi zatem przysługuje legitymacja czynna do występowania z żądaniem odszkodowania w niniejszej sprawie.

Legitymacja bierna pozwanego wynikała z przepisu art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska stanowiącego, że obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania. Zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c. za Skarb Państwa podejmuje czynności procesowe organ państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie lub organ jednostki nadrzędnej. Działanie Skarbu Państwa, polegające na utrzymaniu i eksploatacji lotniska, spowodowało konieczność wprowadzenia strefy ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – K. w P.. Właściwym statio fisci dla postępowania o wypłatę odszkodowania jest Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 kwietnia 2004 r., w sprawie określania organów odpowiadających za nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie środowiska w jednostkach wojskowych i innych jednostkach organizacyjnych podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej (Dz. U. z 2004 r., Nr 94, poz. 917) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 października 2008 r. w sprawie określenia organów odpowiadających za nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie środowiska w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych (Dz. U. z 2008 r., Nr 195, poz. 1203) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych (Dz. U. z 2011 r., Nr 105, poz. 617), które w późniejszych okresach je zastąpiły, odpowiedzialnym za problematykę dotyczącą obszarów ograniczonego użytkowania jest dowódca, szef, komendant, kierownik jednostki organizacyjnej wykonujący funkcję zarządcy nieruchomości wynikającą z prawa trwałego zarządu. Natomiast na podstawie Decyzji Nr (...) Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 października 2004 r. w sprawie powierzenia zadań z zakresu wykonywania trwałego zarządu oraz innych tytułów prawnych do nieruchomości pozostających we władaniu Dowództwa Sił Powietrznych jednostkom organizacyjnym podporządkowanym Dyrektorowi Departamentu Infrastruktury Ministra Obrony Narodowej (Dz. Urz. MON z 2004 r. Nr 14, poz. 150) nastąpiło powierzenie zadań z zakresu wykonywania trwałego zarządu oraz innych tytułów prawnych do nieruchomości lotniskowych rejonowym organom infrastruktury wojskowej. To zaś oznacza, że stroną pozwaną w niniejszej sprawie winien być Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu, reprezentowany przez jego Szefa.

Zgodnie z przepisem art. 129 ust. 2 poś jak już wyżej wskazano właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę (w tym zmniejszenie wartości nieruchomości) „w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości”, przy czym - jak się wskazuje w orzecznictwie - ograniczeniem tym jest także samo ustanowienie (...). W związku z ustanowieniem (...) pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości będące następstwem

ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści rozporządzenia o utworzeniu obszaru (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie rozporządzenia dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w zw. z art. 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na (...). O ile bowiem właściciel przed wejściem w życie rozporządzenia mógł żądać zaniechania immisji (hałasu) przekraczającej standard ochrony środowiska, o tyle w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania możliwości takiej został pozbawiony. Inaczej mówiąc, szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 poś jest także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, iż właściciel nieruchomości będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, np. hałas (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 listopada 2010 r., VI ACa 1156/10; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2009 r., II CSK 546/08; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10).

Mając zatem na względzie powyższe rozważania Sąd uznał, że właściwą podstawą prawną dochodzonego pozwem roszczenia jest przepis art. 129 ust. 2 poś. Sąd zwraca uwagę, że skutki ustanowienia (...) zostały w powołanej ustawie uregulowane kompleksowo, za czym przemawia językowa wykładnia wskazanego przepisu. Literalne brzmienie art. 129 ust. 2 poś nie daje podstaw do dokonania rozróżnienia na poszczególne rodzaje ograniczeń sposobu korzystania z nieruchomości. Skoro zgodnie z art. 129 ust. 2 w zw. z art. 135 i 136 poś odszkodowanie przysługuje właścicielowi w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z jego nieruchomości, to rozumieć przez to należy ograniczenie korzystania z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, a więc określony przy zastosowaniu art. 140 k.c. Jak już wskazywano - jeśli właściciel nieruchomości został ograniczony w sposobie korzystania ze swojej nieruchomości w dotychczasowy sposób na skutek utworzenia (...), ale to ograniczenie nie ma charakteru istotnego (bo korzystanie z nieruchomości jest możliwe) - to właściciel może domagać się odszkodowania z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości (art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ustawy prawo ochrony środowiska). Ograniczenie takie może polegać na nałożeniu na właściciela nieruchomości obowiązku znoszenia hałasu przekraczającego poziom dopuszczalny przez obowiązujące prawo, a więc obowiązek znoszenia immisji przekraczających przeciętną miarę.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że rozporządzeniem Wojewody (...) z dnia 17 grudnia 2003 r., nr 82/03 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P. - K. w P. został utworzony obszar ograniczonego użytkowania podzielony na pięć stref oznaczonych literami A - E w zależności od odległości od lotniska i poziomu natężenia hałasu w danej strefie, a nieruchomość powoda, położona w P. przy ul. (...) została zakwalifikowana do strefy B. Znamionym jest przy tym, że rozporządzeniem z dnia 31 grudnia 2007 r., które weszło w życie w dniu 22 lutego 2008 r., Wojewoda (...) zmienił obszar stref ograniczonego użytkowania. W następstwie powyższego nieruchomość powoda znalazła się w II strefie obszaru ograniczonego użytkowania.

Pozwany podniósł w toku postępowania zarzut, że rozporządzenia Wojewody (...) nr 82/03 i 40/07 nie obowiązują, albowiem (...) tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały, a nie wojewoda.

W ocenie Sądu powyższy zarzut nie był jednak zasadny. Sąd stoi bowiem na stanowisku, że rozporządzenia wojewody wydane na podstawie wcześniejszej delegacji ustawowej w następstwie zmiany art. 135 ust. 2 poś wprowadzonej w dniu 15 listopada 2008 r. nie utraciły mocy i nadal istnieją podstawy do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Pogląd ten potwierdził również Sąd Najwyższy stwierdzając, że zmiana brzmienia przepisu art. 135 ust. 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska nie wiązała się ze zmianą kompetencji do wydawania aktów prawa miejscowego, lecz stanowiła dostosowanie tego przepisu do nowej konstrukcji przepisów o ochronie środowiska (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2011 r., II CSK 421/10). Jak to Sąd Najwyższy argumentował - zgodnie z § 32 ust. 2 rozporządzenia z 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908), zaleca się interpretację według której jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Tymczasem w rozpatrywanej sprawie, mimo zmiany brzmienia przepisu, sugerującego interwencję ustawodawcy w zakres

spraw przekazanych do uregulowania aktem prawa miejscowego, w rzeczywistości przedmiot tych spraw pozostał niezmieniony. Zmianie uległa tylko jego nazwa. Nie miała więc miejsca żadna z sytuacji ujętych w § 32 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej, co powodowało, iż zamieszczenie przepisu wyraźnie wskazującego na zachowanie mocy obowiązującej przez akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 135 ust. 2 poś nie było niezbędne. Tym samym zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa, wobec brzmienia § 32 ust. 3 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej, nie wpływa na moc obowiązującą rozporządzenia wojewody, albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 listopada 2010 r., VI ACa 1156/10). W konsekwencji zarzuty strony pozwanej w tym zakresie Sąd uznał za bezzasadne.

Odnosząc się natomiast do zarzutów pozwanego co do przedawnienia roszczenia powoda i zgłoszenia go po upływie przewidzianego ustawą terminu zawitego, Sąd zauważa, że zgodnie z przepisem art. 129 ust. 4 poś z roszczeniem odszkodowawczym „można wystąpić” w okresie dwóch lat od wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Cytowany przepis ustawy wprowadza termin zawity, niebędący terminem przedawnienia, którego upływ ma ten skutek, że roszczenie to wygasa (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/2008). Terminowe zgłoszenie roszczenia odszkodowawczego obowiązanemu powoduje, że roszczenie nie wygasa, przy czym do zgłoszenia roszczenia nie jest niezbędnie konieczne jego dochodzenie przed sądem, albowiem zwrot „z roszczeniem można wystąpić” użyty w art. 129 ust. 4 poś oznacza zarówno wezwanie obowiązanego do zapłaty jak i wniesienie pozwu (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie II CSK 254/12). Ponadto Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 22 kwietnia 2015 r. w sprawie II CSK 560/14 przesądził, że bieg terminu zawitego ulega przerwaniu przez zawezwanie do próby ugodowej, co Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela. Ponieważ jest to odszkodowawcze roszczenie majątkowe, co do którego zastosowanie znajduje art. 117 § 1 k.c. stwierdzić należy, że podlega ono przedawnieniu. Przepisy ustawy prawo ochrony środowiska nie statuują szczególnych postanowień oznaczających termin przedawnienia tego roszczenia. Ponieważ nie jest to roszczenie wynikające z reżimu odpowiedzialności deliktowej, nie ma podstaw do zastosowania w tym przypadku przepisu art. 442¹ § 1 k.c. Przyjąć więc należy, że roszczenie przewidziane w art. 129 ust. 2 ustawy przedawnia się w terminie ogólnym z art. 118 k.c. (w rozpoznawanej sprawie wynoszącym 10 lat). Termin ten biegnie od chwili powstania roszczenia - to znaczy od dnia wprowadzenia ograniczeń korzystania z nieruchomości w drodze ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, od tego momentu bowiem roszczenie jest wymagalne i może być dochodzone od zobowiązanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13).

W realiach rozpoznawanej sprawy należało mieć na względzie, że rozporządzenie Wojewody (...) nr 82/03 weszło w życie w dniu 1 stycznia 2004 r. wobec czego - bieg terminu zawitego, o jakim mowa w powołanym wyżej przepisie ustawy, należało liczyć od daty jego wejścia w życie. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że dochodzone przez powoda roszczenie zostało zgłoszone pozwanemu przed upływem terminu zawitego, który upływał w dniu 1 stycznia 2006 r. I tak, znajdujący się w aktach sprawy III Co 21/06 Sądu Rejonowego w Poznaniu wnioski o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej, wniesiony w dniu 30 grudnia 2005 r. potwierdza, że żądanie odszkodowawcze, w zakresie kwoty 15.000 zł zostało pozwanemu zgłoszone przed upływem zawitego terminu do jego zgłoszenia. Sąd w niniejszej sprawie podziela bowiem stanowisko wyrażane już w judykaturze sprowadzające się do uznania, że złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w ostatnim dniu dwuletniego terminu wskazanego w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska stanowi skuteczne wystąpienie z roszczeniem, o którym mowa we wskazanym przepisie (por. uzasadnienie postanowienia z dnia 22 kwietnia 2015r., II CSK 560/14, publ. Legalis i powołane tam orzeczenia).

Powyższe oznacza zatem, że małżonkowie R. skutecznie wystąpili z roszczeniami przed upływem terminu zawitego liczonego od wejścia w życie pierwszego z rozporządzeń, a przeprowadzenie posiedzenia w dniu 28 lutego 2006 r. w sprawie zawezwania do próby ugodowej na podstawie art. 124 § 1 i 2 k.c. spowodowało na nowo bieg 10 letniego terminu przedawnienia roszczenia. W konsekwencji wniesienie pozwu w niniejszej sprawie, które nastąpiło w dniu

27 lutego 2016 r. r. (a więc przed upływem 10 lat od przeprowadzenia posiedzenia w dniu 28 lutego 2006 r.), z uwagi na treść art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przerwało bieg terminu przedawnienia roszczenia powoda, skutkując tym samym, że do przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu nie doszło.

Dalej wskazać należy, że pełnomocnik powoda wyjaśnił, że dochodzona pozwem kwota stanowi odszkodowanie w związku z objęciem nieruchomości powoda strefą ograniczonego użytkowania, która powstała już z dniem 1 stycznia 2004 r. Dla powstania roszczenia odszkodowawczego konieczne było wystąpienie następujących przesłanek: ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w sposób przewidziany ustawą, powstanie szkody, związek przyczynowy pomiędzy ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości w sposób przewidziany ustawą a powstaniem szkody. Zdaniem Sądu wszystkie powołane wyżej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego zostały spełnione.

Jak już wyżej wskazano samo objęcie nieruchomości powoda strefą ograniczonego użytkowania spowodowało ograniczenie sposobu korzystania z tej nieruchomości, chociażby z uwagi na zawężenie uprawnień właścicielskich, wyrażające się np. w konieczności znoszenia ponadnormatywnego hałasu (w którym powód również upatrywał źródła szkody). Nadto z treści załączników do powołanych wyżej rozporządzeń wojewody o których wiedzę Sąd posiada z urzędu, jasno wynika, że nieruchomość powoda objęta została ograniczeniami w zakresie jej zabudowy.

Wobec zatem uznania, że w przypadku nieruchomości powoda doszło do ograniczenia sposobu korzystania z niej w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, zbadać należało, czy wiązało się to dla niego ze szkodą. Przyjmuje się, że szkodą jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między obecnym jego stanem majątkowym a stanem jaki zaistniałby, gdyby zdarzenie wywołujące szkodę nie wystąpiło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 1957 r., OSN 1958/3/76; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1963 r., OSNCP 1964/7-8/128). Stosując metodę dyferencyjną ustalenia wysokości szkody, bada się aktualny stan majątkowy poszkodowanego, tzn. stan istniejący po zajściu zdarzenia sprawczego. Aktualny stan majątku porównywać należy z poprzednim. Przy dokonywaniu takiego porównania ocenić należy stopień prawdopodobieństwa wystąpienia określonego stanu majątku, a także zbadać istnienie tzw. normalnego związku przyczynowego między działaniem sprawczym a powstałą szkodą. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że powód upatrywał powstania szkody już w momencie objęcia nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania, co nastąpiło w dniu 1 stycznia 2004 r., tj. w dniu wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 82/03. Dlatego też należało ustalić wartość szkody także z dnia wejścia w życie tegoż rozporządzenia.

Powód domagał się po częściowym cofnięciu pozwu zasądzenia odszkodowania w kwocie 15.000 zł tytułem odszkodowania, powstałego w skutek spadku wartości, stanowiącej jego własność nieruchomości w związku z objęciem jej strefą ograniczonego użytkowania. W tej sytuacji należało zbadać, jaki był zakres spadku wartości nieruchomości powoda po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania. W tym celu Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. Na podstawie przeprowadzonych wyliczeń biegły sądowy stwierdził, że w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego P. - K., spadek wartości nieruchomości powoda według poziomu cen na dzień 1 stycznia 2004 r. wynosi 16.717 zł. Spadek wartości nieruchomości na dzień opiniowania to z kolei wartość 37.179 zł. Biegły sądowy wszechstronnie określił tendencje na rynku nieruchomości w strefie ograniczonego użytkowania, jak i poza nią, biorąc pod uwagę szereg okoliczności mających wpływ na ceny nieruchomości. Nie budził wątpliwości wpływ obszaru ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego P. - K. na wartość nieruchomości tam położonych, co spowodowało, iż ceny uzyskiwane za nieruchomości położone na obszarze ograniczonego użytkowania były niższe od cen podobnych nieruchomości położonych poza tym obszarem, w innych częściach miasta P.. Należy w tym miejscu wskazać, że utrata wartości nieruchomości powoda związana jest z położeniem nieruchomości w strefie obszaru ograniczonego użytkowania ustanowionego dla lotniska P. - K. i obejmuje uciążliwości związane z funkcjonowaniem lotniska przede wszystkim w postaci hałasu. Nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy to, czy po utworzeniu obszaru normy hałasu w rzeczywistości są przekraczane i czy sam fakt wprowadzenia strefy spowodował wzrost przekroczenia tych norm, skoro skutek w postaci obawy przed ich przekroczeniem już wystąpił w wyniku utworzenia (...), a to skutkowało spadkiem wartości nieruchomości. Jak bowiem wskazał biegły sądowy to właśnie świadomość potencjalnych nabywców o wprowadzeniu

obszaru ograniczonego użytkowania, oraz związanym z tym ryzykiem przekroczenia dopuszczalnych norm emisji hałasu powoduje, że nabywcy ci są skłonni nabyć nieruchomości objętą strefą, ale w odpowiednio niższej cenie. Stąd też zbędne było powoływanie dowodów, które wskazane okoliczności miałyby potwierdzać. Biegły w opinii uwzględnił także fakt wprowadzenia zmian sposobu ograniczenia użytkowania od 2007 r., co podyktowane było w związku z wprowadzeniem do użytku samolotów F – 16, które z uwagi na większą moc oraz masę, w stosunku do uprzednich samolotów typu MIG – 21 emitują wyższy poziom hałasu.

Opierając się na opinii biegłego sądowego Sąd stwierdził istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania a zmianami cen, w tym spadkiem wartości rynkowej nieruchomości powoda. Zdaniem Sądu sama świadomość ponadnormatywnych immisji (hałasu) niewątpliwie ujemnie wpływa na atrakcyjność nieruchomości, a dodatkowo usankcjonowanie generowania tych immisji uniemożliwia właścicielowi wystąpienia o ochronę przed nimi na drodze prawnej. Wskazać należy, że normalny (adekwatny) związek przyczynowy zachodzi wówczas, gdy według empirycznie poznanych praw rządzących określoną sferą życia człowieka i występujących w tej sferze prawidłowości określony fakt jest skutkiem innego określonego faktu (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1972 r., II PZ 288/72). W ocenie Sądu tak rozumiany związek przyczynowy istnieje w rozpoznawanej sprawie. Niewątpliwym jest bowiem związek spadku wartości nieruchomości z zakłóceniami w korzystaniu z niej wywołanymi sąsiedztwem lotniska, które generuje hałas i nakazem znoszenia tego hałasu bez możliwości skorzystania z roszczenia negatoryjnego z art. 222 § 2 k.c.

Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) jest także zmniejszenie wartości nieruchomości wynikające z wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania i związanych z tym ograniczeń i niedogodności (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 03 marca 2016r., II Cz 109/15, publ. L.)

Reasumując Sąd uznał, że zgodnie z przedstawioną w sprawie opinią powód poniósł szkodę w związku z wprowadzeniem (...), obejmującej jego nieruchomości, a wartość szkody na dzień wyrokowania wyniosła 37.179 zł za którą odpowiedzialny jest pozwany. Powód na dzień zamknięcia rozprawy dochodził jedynie kwoty 15.000 zł, która mieści się w zakresie szkody poniesionej według cen zarówno aktualnych jak i obliczonych na dzień 1 stycznia 2004 r., wobec czego żądanie okazało się w pełni uzasadnione.

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, z uwagi na brzmienie przepisu art. 455 k.c., po wezwaniu dłużnika do zapłaty. Zgodnie jednak z art. 363 § 2 k.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

W niniejszej sprawie Sąd podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w uzasadnieniu w wyroku z dnia 18 lutego 2014r. sygn.. akt XV Ca 1421/13, w którym wskazano na trzy możliwości związane z ustaleniem początkowej daty płatności odsetek ustawowych od świadczenia pieniężnego. Pierwsza z nich odwołuje się do dnia wezwania dłużnika przez poszkodowanego do zapłaty odszkodowania. W drugim przypadku - jeżeli wysokość odszkodowania jest ustalona na podstawie cen z daty wyrokowania albo innej daty, to również od tych dat należą się wierzycielowi odsetki. Wreszcie w trzeciej sytuacji Sąd Okręgowy wskazał na konieczność zastosowania mechanizmu korygującego. Ustalenie wysokości odszkodowania według cen z daty wyrokowania nie może bowiem pozbawić poszkodowanego ani odsetek ustawowych od daty wymagalności odszkodowania wyrażonego sumą pieniężną ustaloną według cen z tej daty, ani odsetek ustawowych od przyznanego odszkodowania od daty jego zasądzenia

Jak dalej wskazał to Sąd Okręgowy w Poznaniu - jeżeli ograniczyć się tylko do treści art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., to trzeba by rzeczywiście przyjąć, że odsetki należą się od daty wezwania dłużnika przez wierzyciela do zapłaty. Jednak w przypadku ustalenia odszkodowania na podstawie art. 363 § 2 k.c. ustalenie terminu początkowego zasądzenia odsetek w przypadku odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego jest bardziej złożone, uzależnione od okoliczności każdego konkretnego przypadku.

W rozpoznawanym przez Sąd Okręgowy przypadku, ostatecznie roszczenie odsetkowe zasądzone od daty sporządzenia opinii przez biegłego. Sąd ten zaznaczył przy tym, że w okolicznościach tamtejszej sprawy - świadczenie pozwanego, co do zasady, stało się wymagalne z chwilą wezwania go do zapłaty. Wobec długości postępowania i braku dowodów, nie można jednak było stwierdzić, w jakiej wysokości było ono wówczas zasadne. Zebrany w sprawie XV Ca 1421/13 materiał dowodowy nie pozwolił na takie ustalenie, a i Sąd I instancji nie dokonał w tym zakresie żadnych ustaleń, wreszcie poszkodowani zresztą, w toku postępowania, też nie próbowali dowodzić, jak kształtowała się wysokość szkody odpowiednio w dniu 14 grudnia 2005 r., 30 grudnia 2005r. i 5 stycznia 2006r. Ostatecznie więc Sąd Okręgowy stwierdził, że wobec nieustalenia wysokości roszczenia na dzień określony w wezwaniu do zapłaty, nie było możliwe zasądzenie odsetek ustawowych od daty wskazanej w pozwach.

W przedmiotowej sprawie natomiast sytuacja przedstawiała się odmiennie w opisywanym zakresie, albowiem powód wykazał się stosowną inicjatywą dowodową, której realizacja pozwoliła Sądowi na dokonanie ustaleń faktycznych co do wysokości roszczenia z okresu związanego z wezwaniem do zapłaty. W niniejszej bowiem sprawie M. R. wniosła do Sądu Rejonowego w Poznaniu o zavezwanie pozwanego do zapłaty kwoty 15.000 zł, które należy traktować jako wezwanie do zapłaty. W dniu 28 lutego 2006 r. odbyło się posiedzenie, podczas którego do ugody nie doszło. Zaznaczyć należy, że pozwany został zawiadomiony o treści wniosku M. R. w terminie wcześniejszym, zatem miał wystarczająco czasu aby postępując przy zachowaniu należytej staranności ustalić wysokość szkody. Przyjął tym samym należy, że pozwany w dniu 28 lutego 2006 r. miał świadomość treści żądania żony powoda, wobec czego winien je niezwłocznie spełnić. Pozwany nie spełnił należnego powodowi świadczenia, wobec czego od dnia następnego, tj. od dnia 1 marca 2006 r. popadł w opóźnienie.

Podkreślenia wymaga, że wartość szkody ustalona na dzień 1 stycznia 2004 r. jest niższa od szkody ustalonej na dzień 13 września 2016 r., zatem przyznanie powodowi odsetek od tej daty nie powoduje wielokrotnego kompensowania szkody. Niewątpliwie nadto wielkość tej szkody – zważywszy na powszechnie znane procesy inflacyjne - nie mogła być niższa na przełomie 2015/2016. To właśnie w ujęciu porównawczym – pozwoliło na zweryfikowanie żądania podmiotu poszkodowanego w momencie sformułowania wezwania do zapłaty na gruncie cen ze stycznia 2004r.

Ostatecznie zatem uwzględniając okoliczności konkretnej – niniejszej sprawy - Sąd uznał, że powodowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie już od dnia 1 marca 2006 r. do dnia zapłaty.

Mając na uwadze powyższe w punkcie pierwszym zasądzone od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 marca 2006 r. do dnia zapłaty.

W punkcie drugim umorzono postępowanie w zakresie kwoty 20.000 zł wraz z odsetkami od dnia 1 marca 2016 r. do dnia zapłaty. Przypomnieć należy, pismem z dnia 22 marca 2016 r. powód cofnął pozew w zakresie w/w wskazanym, przy czym cofnięcie nastąpiło przed doręczeniem pozwu stronie pozwanej.

W myśl art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Cofnięcie to nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy, oraz przed zaistnieniem stanu zawisłości, Sąd nie dopatrył się cech niedopuszczalności cofnięcia w rozumieniu art. 203 § 4 k.p.c., wobec czego cofnięcie należało uznać za skuteczne.

Zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Wobec

cofnięcia powództwa w zakresie kwoty 20.000 zł wraz z odsetkami od dnia 1 marca 2016 r. należało umorzyć postępowanie.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie trzecim na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Pozwany przegrał sprawę w całości, zatem należało obciążyć go kosztami postępowania w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawiono referendarzowi sądowemu, które nastąpi po uprawomocnieniu się orzeczenia.

/-/ SSR Sebastian Przymuszała